

TRACTATUS DE
SERVITV-
TIBVS TAM VRBANO-
RVM, QVAM RVSTICORVM
prædiorum, Bartholomæi Cepollæ
Veronensis, I. C. Clarissimi.

ACCESSIT NVNC PRIMVM D. MAR-
tini Laudensis I. C. Repetitio ad l. Servitu-
tes 14. ff. de Servitutibus.

*Item D. Ioannis Superioris I. C. in singulas leges
quæ sunt sub titulo ff. de Servitutibus, Com-
mentarij succenturiati.*

Quibus ea quæ ad hanc materiam spectant, exactissimè
& absolutissimè tractantur & explicantur.

Cum Summarijs & Indice locupletissimo.

COLONIAE AGRIPPINAE,
Apud Ioannem Gymnicum, sub Monoco-
rote, M. D. LXXIX.
Cum gratia & privilegio Cæs. Maiest.

Coll. Soc. J. & V. Salm. ex dono Regum.

TYPOGRAPHVS CANDIDO

LECTORI S.

V V M animaduertentem, candide Lector sepe numero esslagitari à Legum candidatis, Tractatum Capolla de Seruitutibus, utilitate non minus quàm usu commendatissimū & perquàm necessarium, cumq; in presentiarum nulla exemplaria separatim prostant, non potui pratermittere, quin eum multò quàm ante accuratius recognitum, varijsq; in locis emendatum, sub incudem renocarem. Memor enim meae promissae fidei, alios me plures Tractatus in iucem daturum esse, modò rem gratam me studiosis (vt confido) facturum intelligerem. Quare vt nihil suscepto à me operi deesset, quod ad hanc ipsam materiam attineret, certò mihi persuasum habui, me non iniquè facturum, si ad hunc Tractatum Capolla adijcerem Repetitionem D. Martini Laudensis, in l. Seruitutes. 14. ff. de Seruitutibus, & D. Ioannis Superioris in singulas leges, quae sunt sub titulo ff. de Seruitutibus, Commentarium succinctum satis, sed doctum. Quidquid igitur in hoc candide Lector in tui gratiam factum est, boni consulito. Aliàs adiuuante Deo Opt. Max. plura non inferioris commodi & utilitatis eadem sedulitate daturus. Vale

24. Martij. 1579.

† 2

INDEX

TRACTATUS

DE SERVITUTIBUS

VRBANORVM PRAEDIORVM,

Bartholomaei Capolla, I. V.

Doct̃oris.

VI alicuius artis vel doctrinae scientiam profitentur, duo in primis memoria debent quaerere. Primum rectè docere: quo vix quicquam adeò vtile sibi & auditoribus inueniri aut esse potest. Alterum est scribere, & quod vigilando longo tempore didicerint, id elaboratum & perfectum in scriptis edere. Sed hoc

ultimum vtilissimum semper esse existimaui: praesertim quia pluribus atque saepius communicari potest. Quod enim voce traditur, soli auditores, & vna tantum aetate, & eo solum tempore, quo traditur, intelligere possunt: ac id etiam saepe numero ex eorum memoria delet obliuio: scripta verò, quae magis digesta esse solent, donec reperiuntur, omnes omniq; tempore & habere & legere possunt. Propterea ego Bartholomaeus Capolla de Verona, qui iuris civilis & pontificij scientiam profiteor, licet immeritus, non solum legere atque docere in vtroque iure semper mihi cura fuit, sed etiam aliquid scribere, & quod diu legendo consecutus sum, id auditoribus meis pro communi vtilitate literis tradere, laborandum esse putavi. Nec vnaquam libellum, de quo iam ab alio scriptum reperiatur, scribere volui, licet nonnulli quibusdam additis & detractis id facere consueuerunt: sed caritatem de re pro fructu maiori, de qua nemo unquam tra-

REPETITIO MARTI NILAVDENSIS IN L. SER- uitutes. ff. de Seruitut.

S V M M A R I A.

- 1 Prædium rusticum qua ratione distinguatur ab urbano.
- 2 Seruitutum quædam causam continuam habent, quædam quasi continuam, quædam verò discontinuam.
- 3 Vtusfructus an præscribatur longo tempore.
- 4 Præscriptionem longi temporis locum habere in his pro quibus competit publiciana.
- 5 Præscripto prædio an censeatur præscripta seruitus ei coherens.
- 6 Præscripto castro an præscripta sit iurisdictio ei coherens.
- 7 Iurisdictionem potius comparari seruituti personali vtusfructus, quàm seruituti reali.
- 8 Seruitus vtus & habitations non præscribitur sine titulo quemadmodum nec vtusfructus.
- 9 Seruitutes negatiuæ ex quo tempore præscribi incipiant: & quid in alijs seruitutibus.
- 10 Titulus allegatus an probetur aut præsumatur ex patientia longi temporis. & num. 13.
- 11 Diuisionis titulus non præsumitur ex diutina possessione rerum supra modum inæqualium.
- 12 Seruitus discontinua non queritur ex longa patientia & possessione, sed necesse est allegare titulum.

IOANNIS SUPERIORIS

IN SINGVLAS LEGES QVAE

sunt sub titulo de seruitutibus, com-
mentarij succenturiati.

MATTHAEO PACO, ET CLAVDIO

*Regino, illustrissimi, augustissimiq; principis Vindoci-
norum Ducis antecessoribus primarijs,**Ioannes Superior S.*

DEDICATIONIS huius mea
causas si scriberem, id ita facere
magis videret quia mos est ita
scribendi, quàm quod ita necesse
sit. vobis enim dico quibus non di-
care non licet, & si liceat. non de-
beam tamen. Nam cum in hac
prouincia vt & alijs multis, vestris auspicijs gerantur
omnia, & benè gerantur: merito vobis debemus om-
nes testimonium obseruantiae in vos nostra. Quan-
quam eam, non perinde vt re ipsa est, cuiusquam scri-
ptis perspicere potestis. Hoc meum licet obscurissimum est
hominis, ex eo tamen spem facit non ingratum futurum,
quòd tamen si non succedit, conor tamen in re magna ex-
hibere. Nihil est enim aut maius, aut sanctius, quàm leges:
si modo nobis Deus optimus maximus ratione nihil maius
dedit. sunt enim illae à naturali lege profecta, & progressae
longius ab ijs quorum ex prima intelligentia genera nota
sunt, rationem perficiunt. Earum studio cum me ab hinc
decennium dedidissim penè puer, multis post annis cum
aliud per etatem non possem, tantum admiratus sum ea-

